

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXV. — Izdan in razposlan dne 18. maja 1872.

62.

Dopustnica od 31. marca 1872.

v delo in krétanje (Betrieb) lokomotivne železnice od Liberca čez Friedland do deželne meje pri Seidenbergu, potem krilne železnice od Železnega Broda v Tannwald.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,
 apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je délničarsko društvo južno-severnonemške zvezovalne železnice prosilo, da bi se mu dalo dopustilo, delati in rabiti lokomotivno železnico v nadaljevanje južno-severnonemške zvezovalne železnice od Liberca čez Friedland do deželne meje pri Seidenbergu, zazdela Nam se je, z ozirom na občno korist tega podjetja, imenovanemu društvu dopustilo o tej železnici, potem o krilni železnici od Železnega Broda v Tannwald po železnocestnem dopustnem zakonu od 14. septembra 1854, Drž. zak. št. 238, in po zakonu od 19. julija 1871, Drž. zak. št. 86, dati tako :

§. 1. Dajemo délničarskemu društvu južno-severnonemške zvezovalne železnice v nadaljevanje njene glavne črte pravico, delati in rabiti lokomotivno železnico od Liberca čez Friedland do deželne meje pri Seidenbergu, potem krilno železnico od Železnega Broda v Tannwald.

§. 2. O teh, v §. 1 zaznamenanih železnocestnih kosovih država délničarskemu društvu južno-severnonemške zvezovalne železnice z razdolžno glávnico vred zagotavlja poroštvo letnega pet odstotnega čistega dohodka od res uporabljene ter pristojno izkazane osnovne glávnice, in to do eden in petdeset tisoč šest sto goldinarjev v srebru od milje maksimalne vsote za dopustno dobo, in sicer tako, da, ako letni čisti dohodek od milje ne bi dosegal res zagotovljene vsote, nedostatek namesti državna uprava.

Poroštvo naj dobode krepost tist dan, katerega se katera obeh zaznamenanih železnocestnih črt izroči občenju. A kar se tiče porošstva ter tudi obrestij in vračevanja naprejšnih prejemščin, smatrata se té dve železnocestni črti za celokupni del južno-severnonemške zvezovalne železnice. Čisti, po tej dopustnici vsled zakona od 19. julija 1871, Drž. zak. št. 86, zagotovljeni dohodek je torej treba prišteti k tistemu čistemu dohodku, kar ga je iz osnovne, s poroštvom zagotovljene glávnice južno-severnonemške zvezovalne železnice, ter nerazdeljeno celoto čistega dohodka vsega razmrežja južno-severnonemške zvezovalne železnice je deti za podlogo, kadar se presoja, ali je treba, da država zaradi porošstva kaj priplača ali ne, ter kadar se stvar suče o društveni dolžnosti, povrniti glávnico in obresti naprejšnjih prejemkov.

§. 3. Priboljšek, pisan v §. 2, daje se kosu z Liberea do deželne meje s tem pristavkom, ako se zaresniči stikoválni, s Prusko načrtani kos od deželne meje v Zagorelec, da bode dodelan v dveh letih, štejóč od dneva, katerega se izdá dopustnica, ter ako se mej avstrijsko in prusko vlado sklene državna pogodba o stíki obojnih železnic.

V tej državni pogodbi se ustanóví, kdaj je železnico z Liberea na deželno mejo začeti delati in doklé dodelati ter jo izročiti javnemu obćílu.

Roka, v katerem je železnico dodelati in izročiti krétanju, nikakor ne bode postavljene izpod dveh let, štejóč od dneva, katerega se državna pogodba izdá.

Krilno železnico sè Železnega Broda v Tannwald je napraviti ter navadnemu obćílu izročiti v dveh letih, štejóč od dneva končne privólitve v delanje.

§. 4. Délničarsko društvo južno-severnonemške zvezovalne železnice je dolžno, ako bi državna uprava zahtevala, krilno železnico od Tannwalda čez Jablonec podaljšati do Liberea.

Če se to zgodi, potem je zagotovljeni čisti dohodek po ustavnem uporedku tako povišati, da bode primeren resničnim troškom železnocestnega delanja in troškom od pribave novcev. O tako povišani zagotovljeni vsoti s polna veljajo določíla v tretjem odstavku §. 2.

§. 5. Delanje je oddati s ponudnim razpisom.

Državni upravi se prihranja potrditev izdajatnega kurza; vendar v tem nij seči pod razmerje, v katerem je devetdeset za sto.

§. 6. Ustanóvílo dotičnih določíl o glavne železnice stíki s pruskim železnocestnim razmrežjem ter o krétni službi v vzajemni spolóvni postaji prihranja se sklepu državne pogodbe s kraljevsko prusko vlado, ter délničarsko društvo južno-severnonemške zvezovalne železnice je dolžno, pokorovati določílom te državne pogohe in dolžnostim, izvirajočim mu iz nje.

Ob sklepu in zvrševanju državne pogodbe se bode vendar na korist délničarskega društva oziralo, kolikor se bode koli moglo. Dohodek (renta), katerega bi sè zgoraj oméjenega povoda morebiti bilo treba plačati, in vsi drugi, semkaj meréči troški se smejo všeti v krétni račun južno-severnonemške zvezovalne železnice, kamor je postaviti naopako tudi dohodke pruskega stikoválnega kosa, morebiti zakupu na krétanje oddanega.

§. 7. Novim kosovom se privoljuje oprostitev od dohodkarine ter od kólečnih (štempeljskih) pristojbin kuponom pri délnicah in predstvenih obligacijah, izdanih v pribavo glávnice k delanju teh kosov, ter oprostitev od vsacega novega davka, katerega bi prihodnji zakoni utegnili postaviti, in vse to, dokler bodo ti kosovi v delu ter še devet let dalje, štejóč od dneva, katerega se krétanje začne po črtah, imenovanih v §. 1.

Troški, kar bi jih bilo od notiranja efektov po tozemskih in po inostranskih borzah, ter tudi davki, katere podjetništvo, kadar mine devet let, plačevalo bode od novih kosov, smejo se v krétni račun južno-severnonemške zvezoválne železnice postaviti mej razhodke; o kólečnih pristojbinah to nij smétno.

Podjétništvo naj ne plačuje nikakoršne dohodkarine od naprejšnjih prejemščin, dobljenih zaradi državnega poroštva.

Dalje se privoljuje, da bodo délnice in prédstvene obligacije sè začasnimi (interimskimi) listi vred ob prvi izdatbi svobodne kólekov in pristojbin.

Tako se tudi privoljuje oprostitev od predevarine, kar se je naraste od kupljenih zemljišč.

V plačilo kólekov in pristojbin od vseh pogodeb, vlog in drugih pisem, potrebnih v nabavo glávnice ter v delanje in opravo dopuščene železnocestne črte, dovoljuje se ròk do tistega časa, kadar se na dotičnem železnocestnem kosu prične krétanje.

Ob enem se dovoljuje, polovico teh pristojbin vzeti v prvi krétni račun južno-severnonemške zvezoválne železnice.

V prvem odstavku tega paragrafa privoljena oprostitev od dohodkarine se more tako izvršiti, da bode društvo južno-severnonemške zvezoválne železnice dohodkarino plačevalo po tistim razmerji, v katerim je miljska dolžava dozdanje črte z novim kosom.

§. 8. Kar se ob prevozu tiče imenovanja in razredbe blaga ter prevaževálnih določil, dolžnost je društvu, pristati kolikor največ more, na tista določila, katera splošnemu avstrijskemu zvezoválnemu občilu vvésti sklene večina avstrijskih železnic.

§. 9. Délničarsko društvo južno-severnonemške zvezoválne železnice napravo krilnih železnic do večjih obrtišč in okolišč ogljiju, ležečih ob glavni železnici, bode občevanju v polajšilo pospeševalo, kolikor bode koli moglo, oziroma samo delalo take krilne železnice, s pogodbo si izgovorivši določno množino prevoza in tarifnega priklada; a trgovinskemu ministerstvu se prihránja, odobriti mér železnici, dobo njene naprave ter visokost prevozne množine in tarifnega priklada.

§. 10. V obrambo koristi, državni upravi izvirajoče iz prevzetega poroštva, ima ta uprava pravico, uvéríti se, da je delo tu dopuščeno železnice in tudi krétna uredba na vseh črtah po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo, oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarjenje.

Komisar, katerega postavi državna uprava, tudi sme, kolikorkrat se mu zdí primerno, hoditi v seje upravnega odbora ter k občnim zborom, in ustavljati kake naredbe, kvarne državne koristi.

Društvo je dolžno, od tega državnega nadzora nad delanjem in krétanjem z ozirom na opravila z njim združena v državno blagajnico plačevati povpréčno letno povračilo, kateremu državna uprava vsoto določi v primeri z dajatvami drugih železnocestnih podjétiij.

§. 11. Kar se tiče tarifnih postavkov od vojaških transportov ter enako priboljška potujočim vojakom naj tudi na črtah tukaj dopuščenih veljajo določila, katerih se je držati drugim črtam južno-severnonemške zvezovalne železnice.

Ta določila obsežajo tudi deželno bran obeh državnih polovic v službi, tirolske deželne strelce v službi, vojaško stražno krdelo c. kr. civilnih sodišč na Dunaji, po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo, vojaško-policijsko stražno krdelo in c. kr. žandarmstvo.

Že napravljenim črtam južno-severnonemške zvezovalne železnice veljavni propis o vojaškem transportu po železnicah se razteza tudi na tukaj oménjene železnocestne črte.

Délničarsko društvo južno-severnonemške zvezovalne železnice, katero je že pristalo na dogovor, ki so ga avstrijska železnocestna društva sklenila o vzajemni pripomoči z vozili ob večjih vojaških transportih, zavezuje se tudi, pristati na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih *), ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 v moč stopivši dogovor **) o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice. Tako je tudi dolžno pristati na dogovor, katerega je sè železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih.

Društvu je dolžnost, imeti, kadar oddaje služna mesta, poseben ozir na nižje častnike (oficirje) stoječe vojske, vojnega pomorstva in deželne brani.

§. 12. Dopustilo železnocestnim črtam, oménjenim v §. 1, mine tedaj, kadar dopustilo južno-severnonemške zvezovalne železnice. Kar se tiče vladi prihranje pravice, odkupiti nove črte, naj veljajo določila člena V v zakonu od 10. avgusta 1865, Drž. zak. št. 71 ex 1865.

§. 13. Kolikor se v tem dopustilu ne določa kako drugače, naj tudi o novih črtah, oménjenih v §§. 1 in 4, veljajo določila, južno-severnonemški zvezovalni železnici postavljena v dopustnicah od 15. junija 1856, v trg. min. ukazniku št. 46, in od 22. avgusta 1865, Drž. zak. št. 79.

Dokler se ne napravi kos od Tannwalda čez Jablonec v Liberec, ako bode délničarsko društvo južno-severnonemške zvezovalne železnice še na dolgu s povračili naprejšnjih državnih prejemkov, dovoljeno bode, ob odmérjanji vozarine s poldrugo dolžavo vštevati kosove krilne železnice od Železnega Broda v Tannwald.

§. 14. Resno opominjaje vsacega, da ne dela proti določilom te dopustnice, in dovoljujč koncesionarjem pravico, za izkazno kvaro (škodo) pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico ter nad vsem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, tridesetega prvega dne marca meseca, v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto sedemdesetem in družem, Našega cesarjevanja četrtem in dvajsetem.

Franz Josef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

*) Priloga k št. 148, v 42. kosu 1870. leta normalnih ukazov c. kr. vojskóvnega ukaznika.

**) Normalni ukazi c. kr. vojskóvnega ukaznika 1871. leta, 22. kos, št. 79.

63.**Postava od 19. aprila 1872,**

o povračilu troškov za potovanje in živež možem deželnih in okrajnih učilničnih svetovalstev.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Možje deželnih in okrajnih učilničnih svetovalstev, katerih prebivališče je nad pol milje daleč od uradnega sedeža dotičnega deželnega ali okrajnega učilničnega svetovalstva, iz državnih novcev dobivajo troške za potovanje in živež, kateri jih zadevajo zato, ker hodijo k sejам.

§. 2.

Ukóvni minister, dovprašavši dotičnega deželnega učilničnega oblastva, mero tega povračila določa z ozirom na to, kakšen je kateri kraj; a troškov za potovanje ne smé biti nad 1 gld. od milje niti ne troškov za živež nad 1 gld. 50 kr. od vsacega pol dneva.

§. 3.

Ta zakon se ne razteza na troške za živež in potovanje, kateri okrajne učilnične nadzornike in tiste može, kar jih je privzemati k pomnoženim učilničnim svetovalstvom, zadevajo zato, ker hodijo k sejам.

§. 4.

Ta zakon dobode krepost 1. oktobra 1872.

§. 5.

Ukóvnemu ministru se naroča, ta zakon izvršiti.

V Schönbrunn-u, dne 19. aprila 1872.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Stremayr s. r.

64.**Razpis finančnega ministerstva od 30. aprila 1872,**

da se napravi véliko-colnijska izpostava (ekspositura) na kolodvoru v Marijanskih kopélíh.

Ker se je pričelo obćenje po kosu od Polznji v Marijanske kopéli in v Heb železne, po cesarji Francu Jožefu slovóče ceste, zato se na kolodvoru v Marijanskih kopélíh izpostava Hebske vélike colníje I. razreda ustanavlja v odpravo iz inostranskih krajev a ne po pošti dohajajočih efektov in potrošnih stvaríj tistim ljudém, kateri se tam ozdravljajo, in drugim potnikom, ter ta izpostava delanje prične 15. maja 1872.

S poštnimi poslatvami se bode pri poštnem uradu v Marijanskih kopélíh po colníjski postopalo.

Pretis s. r.

65.

Razglas finančnega ministerstva od 10. maja 1872,
da bode prihodnjič puncovalne posle v Zadru opravljaj ondukajšnji davkovni urad, kateri bode
tudi za puncovališče.

Posle do zdaj z rudarstvenim glavarstvom združenega puncovališča v Zadru (Drž. zak.
št. 83 iz 1867. leta) bode od 1. junija 1872 začenši opravljaj ondukajšnji davkovni urad.

Pretis s. r.